

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Postvlatione Prælatorum. Titvlvs V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

DE POSTVLATIONE
Prælatorum.TITVLVS V.
CAP. I.

Impossibilis est qui violat interdictum, hoc d. quoad titulum: habet enim multa alia dicta, qua non faciunt ad m.

Innocentius III. decano & cap. Senonens.

AD hæc in B. Petro: [1 & infra.] Cumque de facili non possitis in unum locum & propositum convenire, sed ad nos fuisset ab aliquibus appellatum: tandem convenientes in unum, Altissiodorensi Episcopum in Archiepiscopum postulastis. Postulationem vestram per magistrum R. præcentorem vestrum, & per Abbatem S. Petri exponentes, & petentes, ut faciendæ translationi pium præberemus assensum. Verum, quoniam antequam idem magister ad sedem Apostolicam accessisset, nobis quasi pro certo constabat, quod idem Episcopus interdicti sententiam non servasset, quod etiam idem magister non negavit in fratrum nostrorum præsentia requisitus à nobis, in ipsius Episcopi excusationem allegans, quod sententiam latam servare nullatenus tenebatur, quæ ad ejus notitiam, nec per literas nostras, nec per Card. tunc apo. se. leg. qui eandem sententiam promulgavit, nec per deputati ad hoc executoris mandatum vel literas pervenisset: [2 & infra.] Quod nec sufficit, imò nec proficit ad excusationem prædicti Episcopi, cum Cardinalis idem sententiam interdicti præsentibus multis solenniter ac publicè promulgavit: & eadem interdicti sententia in regno Francorum jam multis publicè ceperit observari: nec sit necessarium, cum constitutio solenniter editur, aut publicè promulgatur, ipsius notitiam à singulorum auribus per speciale mandatum vel literas inculcare: sed id solum sufficit, ut ad ejus observantiam teneatur, qui noverit eam solenniter editam, aut publicè promulgatam: cum & contra quosdam, qui Sardinien. concilium non servabant, tanquam illud non habuerint, aut perceperint, canonica tradat auctoritas, quod eis non facile facultas credendi tribuitur: cum idem penes illos in suis regionibus actum fuerit & exceptum. Nec valet, quod in Altissiodorensi diocesi dictus Rex terram propriam dicitur non habere, cum nos terram totam Regis ipsius subijci mandaverimus interdicto, & Cardi. nostrum interpretatus mandatum, in terram illam sententiam promulgaverit, quæ Regi tunc temporis adharebat: [3 & infra.] Sed inde liquido constat, sæpe dictum Episcopum sufficienter excusari non posse, quod suam metropolitanam ecclesiam generalis interdicti sententiam & recepisse noverat, & servare. [4 & infra.] Nos igitur, qui secundum Apostolum prompti sumus inobedientiam omnem ulcisci, ejusdem Episcopi Altissiodorensi inobedientiam attendentes, ne nil obedientia prodesse videretur humilibus, si contemptus contumacibus non obesset: cum juxta canonicas sanctiones quædam sint culpe, in quibus culpa est relaxare vindictam, postulationem hujusmodi non propter postulantem ecclesiam, sed propter postulatam personam repulimus, ut indignam. Licet autem ex eo, quod hominem, qui vestro non conveniebat proposito, postulastis, cum vos interdicti sententiam servaretis, & ipse eam contemneret observare, permixta vobis facile abusi fueritis potestate; ac ideo vos ea non immerito private possidemus: de solita tamen benignitate concedimus, ut

a Cap. 1. eod. tit. in 3. compil. b Ad intelligentiam vide B. Thom. 1. 2. q. 90. art. 4. Solum l. 1. de just. & iure q. 1. art. 4. Alphonsus Castrum l. 1. de potestate legi penalis, Can. 1. & Fernandum Vasq. l. 1. controver. illustr. c. 4. c In manu. de solita tamen benignitate sedis Apof. concedimus, &c.

vobis, per postulationem idoneam, vel electionem canonicam de persona congrua consulatis.

[1 Sane cum ecclesia Senonens. semper fuit ecclesia Romana devota, non immerito ipsius ecclesie passioni compatimur, & doleribus condolemus, cum ea sit viduata pastore: qui est nobilius esse genere, nobilitate tamen sui, sicut credimus, sanctitate. & infra. Dolens in super quod doleri nimis, quem de tanti patris obitu conceperat ecclesia, Senonens. dolor alius supervenit, cum ea vix surgens ab officio suaveri tam sanctis, vix degnè celebratis exequiis, tantiparis, Rex ipse iniuste commotus possessiones ipsius tam ad mensam Archiepiscopi, quam canonicorum pertinentes, non ut debuit vel ut decuit, sed ut voluit & valuit occupavit, & personas etiam, quæ de mandato nostro suspendenderat organa sua, compulsi scilicet.]

[2 Et quod in Altissiodorensi diocesi Rex ipse terram propriam non haberet, & quod eadem Altissiodorensi diocesi ex alia causa fuerat interdicta, & infra.]

[3 Quod si Episcopus ejus ex alia causa fuerat interdictus, interdicti sententiam & tenebatur servare, & poterat facilius observare.]

[4 Idem, unus eorum existerat, qui deliberantes super eadem sententiam de communi consilio decreverunt, sed erraverunt, ut eandem sententiam non servarent, cum si verbum Apostoli Petri ad Clemente dicentes diligenter attendissent, commotionem super hoc non debuerunt expectare, sed obsequiare prædicator, & humiliter obedire.]

CAP. II.

Qui postulationem cassatam vitio persona innovat, est rigendi & postulandi potestate privatus.

Idem Hostiensis Episcopo Apof. sed. leg.

Gratum a gerimus [1 & infra.] Accepimus autem ex literis tuis, quod canonicis Senonens. quorum postulatio nostra fuit autoritate cassata, licet cassationis literas suppressissent in fraudem, ut canonicè ad electionem procederent, mandavisti: [2 & infra.]

Cumque plures eorum postulationem cassatam à nobis innovare denuò niterentur, quidam verò Episcopum Cameracensem in Archiepiscopum postularent, tu intelligens eos, qui cassationem nostram quodammodo revocare volebant, eligendi privilegium amisisse: quia concessa sibi ex Apostolicæ sedis benignitate abenterunt temerè potestate: ac ideo ad alios, licet pauciores numero, quantum tamen ad hoc pertinet, consilio saniores, eligendi vel postulandi devolutam esse licentiam, prædictum Cameracensem ad eorum instantiam in pastorem auctoritate fretus Apostolica providisti. Nos igitur à sollicitudine Cameracensis ecclesie ipsum reddidimus absolutum, quod à te de mandato nostro factum est, auctoritate Apostolica confirmantes.

[1 Et acceptum, & fraternitatem tuam plurimum commendamus, quod ad promotionem ven. f. n. S. quondam Cameracensis Episcopi, nunc autem Archiepiscopi Senonensis, prudenter & officiosè attendisti.]

[2 Adiciunt etiam, quod nisi forsitan in talem personam concorditer vota sua transferrent, pro qua merito tuum deberent obtinere consensum: de promotione ipsius ecclesie postmodum sacre quod crederes expedire.]

CAP. III.

Postulatio, per quam privata vel minor utilitas communi vel majori præferatur, vel qua sit à minori, quam à tertia parte collegii, admitti non debet.

Idem clericis Ravennens. ecclesie.

Bonæ memoriæ d. Guil. Archiepiscopo vestro viam à univèrsæ carnis ingresso, quidam vestrum sanctæ Præxedis Presbyterum cardina. quidam verò Imolem. Episcopum postulaverunt: [1 & infra.] Nos igitur au-

a Cap. 2. eod. tit. in 3. compil. b Electio ad quas & qui pertinet. c al. Idem clericis Ravenn. d Cap. 3. eod. tit. in 3. compil. dicit, quæ

dius, quæ de factis, & de iure fuerant allegata, plenius etiam pro utralibet partium curavimus allegare: consideravimus a verò, quòd ejusdem cardinalis præsentia utilior sit non solum Romanæ, sed etiam ecclesiæ generali, tam apud Apostolicam sedem, quam apud ecclesiam Ravennatensem: unde non immerito præferentes speciali utilitati communem, & minori-majorem, prædictum cardinalem postulationi vestræ non duximus concedendum. Attendentes autem ex altera parte, quòd prædictus Episcopus Censivensis, à minori, quam tertia parte fuerit postulatus: & quòd Apostolica sedes postulationes hujusmodi non consueverit in tanta divisione, ac contradictione recipere: cum etiam quando aliquis ab aliis unanimiter postulatur, ad admittendam postulationem eorum, non tam ex iustitia, quam gratia moveatur, postulationem ipsius non duximus admittendam.

Mandantes quatenus cum his, qui vossem in electione habere solentur, per electionem, postulationem, seu nominationem canonicam in personam idoneam convenire curetis.

[1 Quorū partes postulationes suas per nuncios suos nobis præsentantes, proponebant ab his qui Cardinalem postulaverant memoratum, quod plures quam due partes vestram convenerant, in eandem. Venim pariter altera proponebat, quòd digniores persone postulaverant Episcopum Imolensensem, & quòd in postulatione ipsius & schema canonice & tenor compromissionis fuerat observatus: cum tanquam suffraganeus Raven. Ecclesiæ postulatus, & ipsius gremio exisset. Fuit autem compromissum ut de corpore Ravennaten. ecclesiæ personam eligeret idoneam, & competentem: quòd pariter altera fructuosa asserbat, cum licet talis scinditio fuerit adjecta, poterat tamen de hom. ecclesiæ allegio, propter ipsius privilegium præfata postulari persona, cum membra capiti a membris corporis censerent non debere aliena.]

CAP. IV.

Archiepiscopus in Archiepiscopum postulatur. Et ex quo postulatus presentatur est Papa, non possunt postulantibus ab ea recedere, sed debet superius iudicium expectari, h. d. quoad titulum.

Idem præposito & capitulo Strigonen. b

PONTE memorix Guil. Archiepiscopo vestro viam univèrsæ carnis ingresso, cum in Colocen. Archiepiscopum postulandum à nobis contulissetis unanimiter vota vestra, suffraganei Strigonen. ecclesiæ, Quinqueecclesiæ. Episcopus d. videlicet, & quidam alii postulationi vestræ se opponere curaverunt, adserentes, quòd eis contemptis, qui jus habebant eligendi vobiscum, postulatio eadem fuerat adtentata: licet vestri nuncii proponerent ex adverso, quòd super præficiendo vobis Pontifice & de gratia multotiens suffraganeorum fuerat requisitus adensus, sed ipsi vobis consilium denegaverunt. Nunciis igitur in nostra presentia constitutis, & proponibus adversariis quædam alia contra postulationis vestræ processum, quia nobis de propositis non constabat, ita duximus providendum, ut si suffraganeis persistentibus in contradictione sua, vos postulationi vestræ velletis insistere, per procuratores idoneos ad sedem Apostolicam veniretis. Si autem illi à contradictione sua cessarent, & vos instaretis proposito vestro, ad presentiam nostram mitteretis personas idoneas, quæ super his, quæ opportuna forent, nos redderent certiores. Quòd si contradicentibus Episcopis memoratis vos contingeret de jure vestro dissidere, aliam personam idoneam provideretis vobis canonicè in pastorem.

Cæterum quidam vestrum, à postulatione vestra, quam nobis presentaveratis, communiter temerè rece-

a al. Considerantes igitur. b al. canonico. al. can. Strigon. c Ca. 4. cod. tit. 23. compil. d Vox, Episcopus, deest in multis antiquis. e al. postore. f al. & vos.

dentis, aliis persistentibus in eadem, prædictum Quinqueecclesiæ. Episcopum in Archiepiscopum postulaverunt: [1 & 7.] Nos igitur postulationem ipsam, quam invenimus in multa discordia non solum suffraganeorum, verum etiam canonicorum Strigonen. ecclesiæ, ac contra formam mandati nostri temerè celebratam, non duximus admittendam, sed vobis dedimus in mandatis, ut ad providendum vobis pastorem idoneum per electionem canonicam vel postulationem concordem (requisito suffraganeorum adensu, si esset de antiqua & approbata consuetudine requirendus) procedere curaretis, alioquin nos ipsi provideremus ecclesiæ viduata. Verum antequam ad vos literæ nostræ a pervenissent, innitentes mandato priori, suffraganeos præter Quinqueecclesiæ. ad concordiam revocatis. [2 & 7.] Post hæc (mandato b nostro recepto) hi, qui in Colocen. convenerant, ab ejus postulatione recedere noluerunt, sed innovaverunt eandem, reversis ad eos quibusdam canonicis, qui in partem alteram declinarant. [3 & 7.] Cæteri vero, qui Quinqueecclesiæ. Episcopum postularant, convenientes in unum, cæteros canonicos ad capitulum convocarunt, ad postulationem concordem, vel electionem canonicam, juxta mandatum Apostolicum procedere cupientes: sed illis nolentibus convenire, intelligentes penes se tantum remansisse facultatem liberam eligendi, quia reliqui jus suum prosequi negligebant, prædictum Quinqueecclesiæ. denuò postularunt. [4 & 7.] Nec obstabat d. eorum discordia, qui alium postularunt, cum prius in postulatione Archiepiscopi prædicti convenissetis pariter universi: & consensum vestrum adnotatum literis, & subscriptionibus propriis roboratum petiissetis à nobis per communes nuntios confirmari, nosque vestram recepimus postulationem dijudicandam, si suffraganei forsitan in contradictione persistenter, vel (si consentirent aut etiam cederent) adprobandam. Si enim postquam postulatio supracriptionibus postulantium roboratur, & presentatur Romano Pontifici adprobanda, possent ab ea recedere postulantes, nobis frequenter illuderetur, & iudicium nostrum ex eorum pendere arbitrio videretur: [5 & 7.] Intelleximus [itaque] quòd etsi esset neutra postulatio adprobanda, juxta tenorem tamen & posterioris rescripti, ad nos de cætero Strigonen. ecclesiæ provisio pertineret. Quia verò non plenam de personis illius regni notitiam habebamus, ideoque non poteramus salva conscientia eidem ecclesiæ in alia f. persona, quæ de regno Hungariæ originem duceret, congruè providere, nec vellemus ei præficere alienum, quamvis honestius videretur, si g. suffraganeus ad metropolim suam accederet, quam Archiepiscopus ad metropolim transferretur, partem tamen eligimus potioerem. Et eundem Archiepiscopum, in quem omnes, quorum consensus in electione vel postulatione pastoris requiritur, licet diversis temporibus convenerant, à vinculo, quò tenebatur Colocen. Ecclesiæ absolventes, ad metropolim Strigon. transferimus, & ei licentiam tribuimus transeundi: pallium b ei ad nomen & usum ejusdem Ecclesiæ transmissuri.

[1 Quorum votis nullus suffraganeorum assensu, excepta duntaxat Episcopo Virovienti. Et licet charissimus in Christo filius noster A. Hungaria Rex illustris, tunc Dux & Rex regni Hungarici, L. nepotij sui Regis nomine, cujus tutelam & regni

a al. Literæ nostra secunda per. b Aliàs, mandato secundo nostro. c al. quibusdam canonicorum ex his, qui, &c. al. quibus canonicorum, qui, &c. d nocebat, in manus scriptis. e Deest tamen in antiquis. f In nonnullis exemplaribus inscribitur h. d. Nisi: quæ nec in antiquis nec in veteri compil. habetur. g ut. h De pallio Synodo octava canon. 27. & Ivo part. 1. cap. 325.

curam ipsi frater ejus commiserat, gubernator precum suarum primitias ad nos pro predicti Colocenſis poſtulatione tranſmiſerat: poſtmodum tamen pro Quinq̄uececleſienſi Epifcopo ad Strigonen. metropolim tranſferenda nobis per literas ſuas humiliter ſupplicavit.]

[2 Ita quod Vuarm. Vuetherin. & Velan. Epifcopi pro tranſlatione Colocenſis Archiepiſcopi ſalvo jure ſuo impoſitum, cui propter afflictionem & neceſſitatem Strigon. eccleſia ſuperſedebant, ad preſens ut humiliter rogaverunt, predicto Nitrienſi ſcribente, quod ſi non placeret vobis electionem factam de Quinq̄uececleſien. Epifcopo admittere, poſtulationem alterius ſine præjudicio juri ſuppliciter exorabant.]

[3 Cum prædicti Regis & ſuffraganeorum literis dil. ſil. A. magiſtrum ſcholarum, M. Theſaurarium, & A. Archidiaconum, & F. & N. canonicos Strigon. eccleſia ad ſed. Ap. deſtinarunt, ſuper poſtulatione ſua diſpenſationi gratiam petiverunt.]

[4 Cum ergo utriuſq; partis nunciis ad ſed. Apoſt. perveniſſent, hi qui pro Quinq̄uececleſien. Epifcopo venerant, propenebant partem ſuam juxta mandatum Apoſtolicum proceſſiſſe, nec obſtare diſcordiam vel contraditionem eorum, qui juxta formam mandati noſtri procedere contententes, illo recepto, nec eligerant quemquam canonicè, nec concorditer poſtularant. Unde concors debeat eorum poſtulatione reputari, cum ceteri, tanquam juſtissimi Apoſtolicæ contemptores, eligendi ac poſtulandi ſe jure prævaſſent, cum nec poſtulare nec eligere voluerint. Imo nec etiam ad capitulum venire. Ad hæc autem poterat reſponderi, quod illi qui colloceſ. Archiepiſcopum poſtularant, formam ſecuti fuerant per noſtras literas datam, quoniam inſiſtentes priori poſtulationi, juxta tenorem priorum literarum noſtrarum partem concordem fecerant, qua prius diſcordi fuerat, dum ſuffraganeus ad concordiam revocavit.]

[5 Paterat quoq; ad id quod pari mandatum Apoſtolicum non ſervarant, utpote qua nec poſtulationem concordem, nec electionem canonicam celebrarant, cum in majores contraditione quam prius non ſolum canonicorum, ſed ſuffraganeorum etiam, ipſo Rege ad verſa parti favente, prædictum Quinq̄uececleſien. Epifcopum poſtuliſſet. Auditis igitur hi & alii que fuerunt hinc inde propoſita, & habito ſuper hiis cum fratribus noſtris diligenti tractatu.]

CAP. V.

Poſtulatio, contra quam agitur de contempto, peteſt ſine præjudicio alicujus rejici: poteſt tamen de ſpeciali gratia admitti, hoc dicit.

Idem capitulo Strigonenſi.

Poſtulationem a, quam celebratiſ: & 7. Licet ergo per poſtulationem hujusmodi, nullum jus ſit alicui acquiſitum, ideoque ſine præjudicio alicujus poſtulationem potuiſſemus repellere memoratam: ut tamen vobis de ſpeciali gratia conſulamus, ita duximus providendum, quod per procuratores idoneos, ad omnia ſufficienter inſtructos, noſtro vos conſpectui præſentetis, quatenus utraque parte præſente, quod juſtum fuerit decernamus.

CAP. VI.

Epifcopus non eſt eligendus ad aliam dignitatem, ſed poſtulan- dus.

Honorius III. cap. Culariano. b

ET ſi unanimiter vota veſtra concurrerint ad Sutrien. Epifcopum in eccleſia veſtra Archiepiſcopum eligendum, cum ſux alligatus eccleſie liberum e non habeat ſine noſtra permiſſione volatum, electionem de ipſo factam tanquam contra canones a minus licite attentatam, de fratrum noſtrorum conſilio duximus irritandam, cum eligi nullo jure poterit, ſed potius poſtulari.

[Volentes tamen quantum cum Deo poſſumus veſtri deſi-

a Ca. 5. eod. tit. in 1. compil. b al. Carianenſi. in aliis Innoc. III. c. In antiq. liberum non habeat ad aliam ſine, & c. d. Con- travenire canoni eſt peccatum in c. 2. & c. aliud. De major. & ord.

deris concurrere, benigno favore dil. ſil. Subdiacono & capellano R. noſtri apoſt. ſed. legatis duximus injungendum, ut & vota veſtra circa ipſum exquirant, & perſona merita vice noſtra examinent diligenter, eundem ad vos cum literis rei veritatem continentibus, deſtinando, ut ſi idoneus reperitus fuerit, diſponente Domino & ipſi in eccleſia, & in ipſa eccleſia veſtra utiliter provideatur.

DE ELECTIONE, ET ELECTI POTESTATE. TITVLVS VI.

CAP. I.

Eccleſia collegiata non debet provideri de prelato per collationem ſeu præviſionem, ſed per electionem canonicam ſendam per ipſum collegium, hoc dicit Abbas.

Lucius Papa. a

NVLLUS b in eccleſia, ubi duo vel tres fratres ſint in congregatione, niſi eorum electione canonica Presbyter eligatur: [1 & 7.] Si verò aliter quis eccleſiam adeptus fuerit, eò, quod per cupiditatem illam acquiſiſerit, atque contra canonicam regulam diſciplinam egerit, expellatur.

[1 Et eisdem convocatis etiam parochianis, atque unum conſentientibus.]

CAP. II.

Electus ad clamorem populi, non debet per ſuperiorem confirmari. Ex concilio Sardiceni. c

OSIUS d Epifcopus dixit: Si quis ita temerarius extiterit, ut talem excuſationem afferens alleveret, quod literas populi accepit, cum ſit manifeſtum poſuiſſe plures eorum, qui ſynceram fidem non habent, præmio & mercede corrupti, ut clamarent in eccleſia, & ipſum petere viderentur: omnino fraudes has damnandas eſſe arbitror ita, ut necliam in fine communionis (niſi de hoc poeniterit) talis accipiat. Si verò omnibus placet, ſtatuite. Synodus reſpondit. Placet.

CAP. III.

Electio canonica confirmanda eſt, debet tamen ſuperior ante confirmationem inquirere de conſervatione & vita electi, ubi ſunt con- verſus.

Gregorius tertius. e

POſquam: & infra Confirmationem ſ. petentium deſideria, ſi nihil eſt quod electum impediatur, impleantur. Cujus vita vel actus, quia melius poſſunt ubi eſt conſerſatus cognosci, inquirentur ibidem.

CAP. IV.

Electio in Archiepiſcopum ſedes Apoſtolicæ pallium non induit, niſi prius præſter fidelitatis & obedientie iuramentum.

Papthalis Panormitana g Archiepiſcopo.

SIGNIFICANTI Reges h & regni majores admiratione ſpermatos, quod pallium tibi ab apocriſtariis i noſtris tali conditione oblatum fuerit, ſi ſacramentum, quod à nobis ſcriptum detulerant, exhiberes: [1 & 7.] Mirentur in hac cauſa Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, qui cum ovium ſuarum curam Petro committeret, conditionem poſuit dicens: & Si diligis me, palce oves meas. Si conſcientiarum factor, & cognitior ſectetorum, conditione hac uſus eſt, nec ſemel tantum, ſed & ſecundo, & uſque ad contriſtationem: qua nos ſollicitudine oportet tantam eccleſie prælationem imponere fratribus, quorum conſcientias non videmus: Ajunt

a Codices hic variant. nam quidam Pius, alii Alexander. b Cap. 1. eod. tit. in 1. compil. c Conc. Sardic. Can. 2. Burth. l. 1. Decret. c. 19. lvo p. 5. c. 73. d Ca. 2. eod. tit. in 1. compil. e al. Gregor. IX. & male. Gregorius lib. 8. epiſt. 18. Reſcripti. f Cap. 11. eod. tit. in 1. compil. g Papa Toletano, al. Palarmarch. al. Pohlenſi arch. h Cap. 21. eod. tit. in 1. compil. Ioan. 21. i Apoſtoliſſimus dicitur reſponſivus, dante & reſpondeo. Juſtin. Nov. 35. k Matth. 5.

